

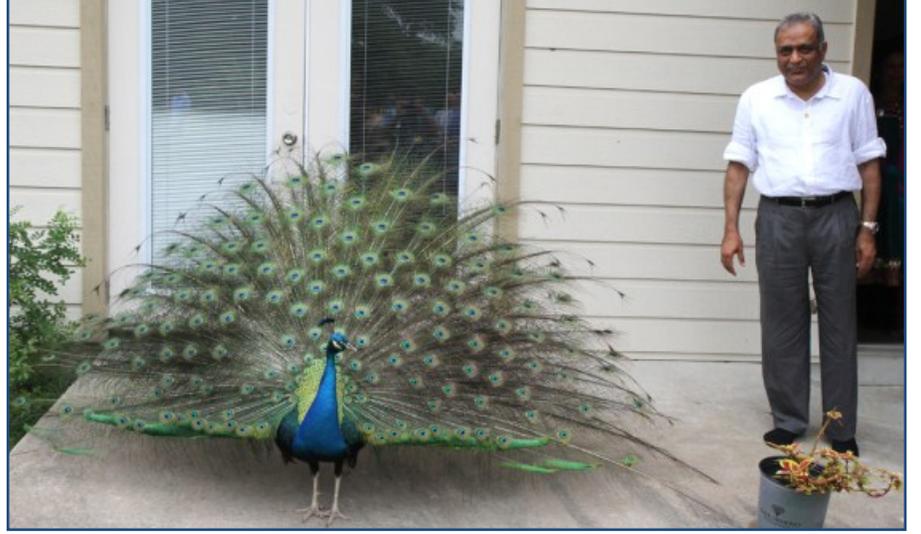

श्री राम चंद्र मिशन®

ECHOES

इंडिया
वार्तापत्र

गुरुदेवांविषयीच्या बातम्या

उत्तर अमेरिकेतील प्रवास

दि. २६ मे च्या दुपारी न्युयॉर्कच्या जे.एफ.के. आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर आदरणीय कमलेश भाईंचे डेन्मार्कहून आगमन झाले. त्यांचा उत्तर अमेरिकेचा महिन्याभराहून अधिक प्रवास या क्षेत्रामध्ये सहजमार्गास एका वेगळ्याच पातळीवर घेऊन गेला. त्यांनी मोनरो (न्यू जर्सी), टोरॅन्टो (कॅनडा), डेट्रॉईट (मिशीगन), बेव्हरक्रिक (डेटॉन), फ्रिमॉन्ट (कॅलिफोर्निया), ऑस्टिन (टेक्सास), स्पर्स रिट्रीट मोलेना (जॉर्जिया), रिचमंड (व्हर्जिनीया) आणि स्टॅटन आयलंड (न्युयॉर्क) इत्यादी ठिकाणच्या आश्रमांना व केंद्रांना भेटी दिल्या.

संपूर्ण प्रवासादरम्यान कमलेश भाई अभ्यासींच्या भेटीगाठी, सत्संगांचे व हृदयानुभूती सत्रांचे संचालन, नव्या हृदयानुभूती पद्धतीसंदर्भात तसेच आध्यत्मिकतेशी निगडीत इतर प्रश्नांची उत्तरे देण्यात व्यस्त होते. त्यांनी तरुण, वृद्ध, लहान मुले व नवयुवक यांच्यासोबत वेळ व्यतीत केला व रिलॅक्सेशन तंत्र तसेच सहजमार्ग जगाला कशा प्रकारे उपलब्ध करून द्यावेत हे समजावून सांगितले. त्यांनी अध्यात्मिकता व साधनेच्या महत्त्वावर त्यांचे विचार गंभीरपणे मांडले. या क्षेत्रातील

अभ्यासींना त्यांच्यासोबत घालविलेला प्रत्येक क्षण आपल्या जीवनातील संस्मरणीय क्षण आहे असे वाटत होते.

या प्रवासादरम्यान केलेल्या भाषणांमधून व अनौपचारिक संभाषणांमधून मांडलेले काही मुद्दे पुढीलप्रमाणे आहेत. अभ्यासींसाठी या प्रवासाचा सविस्तर वृत्तांत मिशनच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

- संवेदनशीलता ही प्रगतीसाठी आधारभूत आहे. ते म्हणाले की संवेदनशीलतेशिवाय कुणीही ध्येयापर्यंत पोहोचू शकणार नाही.
- इतरांवर विश्वास ठेवणे हेच शहाणपणाचे आहे. काही प्रसंगी असे घडते की आपला गैरफायदा घेतला जातो परंतु पुढचा विचार करता इतरांवर विश्वास ठेवणाऱ्याचाच फायदा होत असतो.
- जेव्हा एका अभ्यासीने विचारले की प्रकाशमान जग (ब्राईटर वर्ल्ड) कोठे आहे? आपल्या हृदयाकडे निर्देश करून ते म्हणाले की, “ते इथेच, आपल्या हृदयामध्ये आहे”. आपण आत्ता, या क्षणी जर तेथे नसू, तर या भौतिक शरीराचा त्याग केल्यानंतर आपण तेथे पोहोचणार नाही.

श्री राम चंद्र मिशन®

एकोज इंडिया वार्तापत्र

- हृदयानुभूतीविषयी बोलताना ते म्हणाले की, यामध्ये नवीन असे काही नाही. कदाचित ही त्या ईश्वराची सर्वोच्च हृदयानुभूती आहे, ज्यामुळे या विश्वाची उत्पत्ती झाली. हृदयानुभूती आणि सहजमार्ग एका अर्थी समानच असून साधेपणा आणि विशुद्धता यावर ते आधारीत आहेत.
- 'आपल्या जीवनामध्ये हृदयानुभूतीचे आचरण करत असतांना इतरांविषयी आदराची भावना असणे आवश्यक आहे' या विषयावर कमलेश भाईंनी जोर दिला. इतरांना त्यांच्या चुकांसाठी क्षमा न करता स्वतःच्या चुकांकडे मात्र आपण नेहमीच कानाडोळा करतो. आपल्या हृदयाचे एकावे, अंतःकरण शुद्ध असावे आणि कठिण परिस्थितीमध्ये देखील आपल्या हृदयाचेच ऐकण्याचे धैर्य बाळगावे असे आवाहन त्यांनी सर्वांना केले.
- प्रेम, प्रेमी आणि प्रियतम या त्रिकूटामध्ये सारे सौंदर्य सामावलेले आहे. जोपर्यंत मी माझ्या प्राणप्रियामध्ये पूर्णतः विलीन होत नाही आणि माझे असे काहीच शिल्लक राहत नाही, तोपर्यंत आध्यात्मिकता शक्य नाही. खरेतर हे विलिनीकरण म्हणजे काही अंत नाही, ही तर आपल्या निर्मळ आध्यात्मिक अस्तित्वाची खरी सुरुवात आहे.

च्याहरी करताना ते म्हणाले की सहजमार्ग एक आध्यात्मिक चळवळ बनली पाहिजे, आणि परस्परांविषयी ऐक्य आणि निष्ठेची भावना मनामध्ये ठेवून सर्वांचा यामध्ये सक्रिय सहभाग असावा.

सुमारे ७:३० वाजता त्यांनी विभागीय आश्रमाकडे प्रस्थान केले. विभागीय आश्रमामध्ये जमलेले हजारो अभ्यासी शांतपणे त्यांच्या आगमनाची प्रतीक्षा करत होते. सकाळी ९ वाजता सत्संगाचे संचालन केल्यानंतर, आपल्या भाषणामध्ये त्यांनी -गुरुदेवांकडून भेटीदाखल मिळालेल्या आंतरिक स्थितीचा उपयोग कसा करावा या विषयी सांगितले. ज्यावेळी आपण लोकांकडे पाहतो, लोकांची सेवा करतो आणि लोकांचे ऐकतो, त्यावेळी आपली आंतरिक स्थिती त्यांच्या हृदयांपर्यंत पोहोचू द्या आणि ती आपल्यामधुन ओसंडून वाहू द्या. इतरांना ती जाणवू द्या. त्यांच्या हृदयांना तिचा स्पर्श होऊ द्या. या गतीशील क्रियेमुळे आपल्यामध्ये सामावलेल्या या अवस्थेचा विस्तार होईल. कमलेश भाईंनी संध्याकाळी ५ वाजता अजून एका सत्संगाचे संचालन केले आणि अभ्यासींना संबोधित करताना त्यांनी सर्वांना या महान आध्यात्मिक चळवळीमध्ये सहभागी होण्यासाठी आमंत्रित केले.

आंध्रप्रदेश दौरा

दि. ३० जुलै रोजी कमलेश भाईंनी आपल्या आंध्रप्रदेश दौऱ्याला आरंभ केला. सकाळी सुमारे ७.३० वाजता त्यांनी बंगळूरुहून अनंतपूरकडे प्रस्थान केले. अनंतपूर या नावाचा उल्लेख करताना ते म्हणाले की, "अनंताकडे प्रवास सुरू झाला आहे - अनंत की यात्रा".

आपल्या भाषणामध्ये गुरुपौर्णिमेचे महत्त्व विशद करताना ते म्हणाले की या दिवशी संपूर्ण वेळ गुरुच्या स्मरणामध्ये व्यतीत व्हावा. ते म्हणाले की हृदयानुभूती हा सहज मार्गाकडे जाण्याचा रस्ता असून आपण ज्या मार्गाचे अनुसरण करतो तो सहज मार्ग आहे. त्यांनी श्री रामचंद्र मिशनचा एक संस्था म्हणून उल्लेख केला.

त्यांनी वडिलधाऱ्या माणसांवर प्रेम आणि त्यांची सेवा करण्याच्या महत्त्वावर भर दिला आणि त्यांनी सुचवले की तरूणांनी योग्य

बंगळूरु

दि. २६ जुलै रोजी दुपारी कमलेश भाईंनी चेन्नईहून बंगळूरुकडे प्रस्थान केले. संध्याकाळी सुमारे ६:३० वाजता ते होसूर येथे पोहोचले आणि येथील ध्यानगृहामध्ये सत्संगाचे संचालन केल्यानंतर, संध्याकाळी उशिरा ते बंगळूरु येथे पोहोचले.

दि. २७ आणि २८ जुलै रोजी ते सिटींग्ज, वयोवृद्ध अभ्यासी आणि मुलांची भेट, प्रशिक्षकांना तयार करणे या कार्यामध्ये व्यस्त होते. या दरम्यान हृदयानुभूतीविषयी अनेक वेळा अनौपचारिक चर्चा झाली. दि. २९ जुलै रोजी ते सकाळी उठले, लवकर तयार झाले आणि अभ्यासींच्या एका गटांना भेटले.

प्रमाणात वेळ वडिलधाऱ्यांबरोबर व्यतीत करावा व त्यांच्या अनुभवांतून शिकावे. त्यांनी इच्छा व्यक्त केली की सहज मार्ग सेवेसाठी ओळखला जावा, ज्यास त्यांनी *अनंत सेवा* असे संबोधले.

शुक्रवार, ३१ जुलै गुरुपौर्णिमेचा दिवस होता. सत्संगापश्चात त्यांनी अध्यात्मिक यात्रेबद्दल भाष्य केले आणि 'बिन ओझ्याचा प्रवास' ह्याच्या गरजेवर भर दिला. लयावस्थेच्या सुलभतेसाठी, अधिक ध्यान करण्याविषयी सुचविले. नान्दयालच्या वाटेवर, कमलेशभाईंनी **ताडिपत्री** आश्रमाला भेट दिली आणि हृदयानुभूतीच्या प्रादेशिक भाषेतील सत्रानंतर सत्संग संचालित केला. गुरुदेव **नान्दयालला** दुपारी २ वाजता पोहोचले. जरी ती माध्यान्ह भोजन पश्चातची वेळ होती, तरी गुरुदेवांनी प्रत्येकांस, ते खूप थकले किंवा भुकेले नसल्यास, सत्संगास बसण्यास सांगितले. त्यांनी अभ्यासींना, "तो सत्संग छोटा असेल" असे विनोदाने आश्चस्त केले. दुपारचे जेवण करताना, एका अभ्यासीने कमलेशभाईंना विनंती केली की त्यांनी पाऊस येण्यासाठी काहीतरी करावे. त्यांनी उत्तर दिले, "मी आपल्या गुरुदेवांना त्यासाठी प्रार्थना केली आहे." स्थानिक अभ्यासींच्या आश्चर्याची बाब म्हणजे त्या संध्याकाळी जोरदार पर्जन्यवृष्टी झाली.

त्यांचा पुढचा मुक्काम **नन्दीकोटकूर** आश्रमात होता. त्यांनी दुपारी सत्संगाचे संचालन केले आणि कूरनूलला रवाना झाले. गाडीमध्ये असतानाच त्यांनी एक निरीक्षण नोंदविले की प्रत्येक वेळी जेव्हा

माध्यान्हाच्या आसपास सत्संग केला जातो तेंव्हा तो पुष्कळ तीव्र आणि गहिरा असतो. **कूरनूल** येथे, सहज मार्ग चळवळ आणि वडिलधाऱ्यांची अनंत सेवा ह्याबद्दल गुरुदेव बोलले. त्यांनी सुचविले, कूरनूल केंद्राने सत्संग विकेंद्रीत करण्यात काही उपयुक्तता आहे का हे तपासावे. शक्यतोवर अनेक लोकांना चालत जाता येऊ शकेल एवढ्या अंतरावर ध्यानासाठी आणखी पुष्कळ ठिकाणे असावी, ज्यामुळे जास्तीत जास्त लोक सहभागी होऊ शकतील.

रविवारी, २ ऑगस्ट रोजी, सत्संगानंतर, कमलेशभाईंनी दुसऱ्यांची काळजी घेण्यासाठी आणि आपल्याला कधीही संधी मिळाल्यास लोकांची मदत करण्यास उद्युक्त करणारे भाषण दिले. जेव्हा आपण कोणाच्या दुर्दशेचे साक्षीदार असतो तेव्हा आपण निदान प्रार्थना करावी. सर्व परिस्थितीत, आपण विनम्रता, साधेपणा आणि प्रेमळ हृदय विकसित करावे. फक्त तेच आपल्याला एकत्र पुढे नेईल.

गुरुदेव येमिगानूरसाठी सकाळी १० वाजताच्या सुमारास निघाले. **येमिगानूर** येथे, संध्याकाळी ६ वाजताच्या सत्संगानंतर, ते म्हणाले, आपण वरून मार्गदर्शन मिळण्यासाठी ध्यान केले पाहिजे. कोणीतरी त्यांना विचारले की इतर संस्था ज्याप्रमाणे समाजात सेवाकार्य प्रदान करतात त्याप्रमाणे आपण का नाही करत. ते म्हणाले, "मी सहमत आहे. जर तुमच्याकडे पैसे व वेळ असेल तर कृपया पुढे व्हा आणि करा."

गुरुदेव म्हणाले, लोकांना सहज मार्गाविषयी गैरसमज आहे की आपण धर्माविरुद्ध आहोत. प्रत्यक्षात, सहज मार्ग धर्माचे सार घेतो. त्यांनी प्रश्न उपस्थित केला, "धर्माचे सार काय आहे? प्रथम, ईश्वर सर्वत्र आहे, आणि द्वितीय, प्रेम हे धर्माचे मूळ आहे. तेच आपण आचरतो." त्यांनी भगवद्गीतेच्या १२ व्या अध्यायाचे उदाहरण दिले, ज्यामध्ये भगवान कृष्ण वर्णन करतात कसे आपले सगळे काम ईश्वरी चेतनेत करावे. तेच सहज मार्गातील सतत स्मरण आहे. आपण श्लोक लक्षात ठेवण्यापेक्षा आपल्या आयुष्यात त्याचे सार उतरविण्याचे लक्ष्य ठेवतो.

दि. २ ऑगस्ट रोजी कूरनूल आश्रमात सत्संगाचे संचालन केल्यानंतर गुरुदेव म्हणाले तिरुवेल्लूर मधील जुलै भंडारा हा खरोखर ईश्वराचा कृपाप्रसाद होता पण हवामानाने साथ दिली नाही. तथापि जेव्हा परिस्थिती फारशी अनुकूल नसते तेव्हाच आपले खरे स्वरूप

प्रत्यक्षपणे दिसून येते. एका वृद्ध गृहस्थाने आपली कोरडी जागा रात्री झोपण्यासाठी एका आईला व तिच्या मुलाला दिली याचे उदाहरण देऊन गुरुदेवांनी सुचवले की सेवा म्हणजे स्वतःचा विचार करण्यापूर्वी दुसऱ्याचा विचार करणे.

दि. ३ ऑगस्ट रोजी कमलेशभाई येम्मीगनूर पासून ३० कि.मी अंतरावर असलेल्या **अडोनी** या छोट्याशा केंद्राकडे रवाना झाले. सकाळी ६.३० वाजता त्यांनी सत्संगाचे संचालन केले आणि त्यांना असे जाणवले की कोणताच अभ्यासी त्यांच्या या भेटीसाठी आतून तयार नव्हता व ते जे देऊ इच्छित होते ते घेण्याच्या त्यांच्या असमर्थतेने त्यांची अवस्था प्रतिबिंबित केली. न्याहरीनंतर गुरुदेव येम्मीगनूरला परत आले आणि संध्याकाळी ४ च्या सुमारास ते त्यांच्या उत्तर कर्नाटकच्या पुढील प्रवासास रवाना झाले.

उत्तर कर्नाटक

रायचूरला पोहोचल्यावर कमलेशभाईंनी एक छोटेसे सिटींग दिले. आपण येथे सहजमार्गात काय करतो ते आपण मनमोकळेपणे बोलणे गरजेचे आहे असे ते म्हणाले. विशेषतः विद्यार्थ्यांशी व तरूण पिढीशी या विषयी बोलण्याचा संकोच आपण करू नये, कारण त्यांच्या उर्जेला योग्य मार्ग दाखवणाऱ्या विविध पध्दतींची अत्यंत गरज आहे. ते म्हणाले, “साधनेत शॉर्टकट्स नाहीत. प्रगतीसाठी अधिकारपदाची कुठलीही रचना नाही; काही अभ्यासी समजतात की प्रगती म्हणजे

प्रशिक्षक बनणे आणि नंतर प्रभारी बनणे इत्यादि. प्रामाणिकपणे सांगायचे झाले तर आपल्या पध्दतीमध्ये काही अभ्यासी प्रशिक्षकांपेक्षा प्रगत आहेत. बाबूजी महाराज कधीच प्रशिक्षक नव्हते पण त्यांनी अध्यात्मातील शक्य असलेली सर्वोत्तम स्थिती प्राप्त केली.

सर्व अभ्यासींनी सर्वांच्या भल्यासाठी काम करावे असे मला वाटते. तुमच्या आजूबाजूच्या सर्वांना तुम्ही शिथिलीकरणाचे तंत्र द्या. नंतर जर तुम्हाला त्यांना सहजमार्गात आणण्याची गरज वाटली तर तुम्ही फक्त तुमच्या स्थानिक प्रशिक्षकाशी संपर्क साधा व नवीन लोक प्रशिक्षकांकडून वैयक्तिक अथवा गटाने सिटींग घेत आहेत याची खात्री करून घ्या. बाबूजी महाराज संदेश देत आहेत की वेळ खूपच कमी आहे. माझ्यासाठी याचा अर्थ आहे की लाट ओसरून जाण्याआधी आपल्या पध्दतीचा प्रसार करण्यास वेळ फ़ारच कमी आहे. अभ्यासींशिवाय कोणताही विभाग प्रमुख किंवा प्रशिक्षक या प्रणालीचा प्रसार करू शकणार नाही. बहुजन समाजात सहजमार्गाचा प्रसार करणे आणि आपल्या गुरुदेवांचे काम करणे ही आपली गुरुदक्षिणा असली पाहिजे. रात्रीच्या भोजनापूर्वी गुरुदेवांनी हृदयानुभूतीच्या काही नवीन चित्रफ़ितीचे पुनरावलोकन केले.

दि. ४ ऑगस्ट रोजी कमलेशभाईंनी सकाळी ८.१५ वाजता **रायचूरहून** गुलबर्गाकडे प्रयाण केले. वाटेत ते **शोरापूर** येथे थांबले व त्यांनी सत्संगाचे संचालन केले. **गुलबर्गा** येथे लहान मुलांना पाहून ते आनंदित झाले, सर्व जुन्या व नव्या अभ्यासींना ते भेटले. सत्संगानंतर

त्यांनी एक छोटेसे भाषण केले त्यात सहजमार्गाप्रती आपला दृष्टीकोन काय आहे याचे मनन करण्याच्या आवश्यकतेवर त्यांनी भर दिला. आपण आपली साधना नियमितपणे करावी म्हणजे आपली संवेदनशीलता वाढते. ध्यान व सफ़ाई याची आवश्यकता भासणार नाही अशा अवस्थेपर्यंत आपण विकसित झाले पाहिजे. ते म्हणाले, गुरुदेव म्हणतात, “मी तुमच्याकडे दररोज सूक्ष्म रूपात येतो.” पण आपण याबाबत संवेदनशील नसतो.

दि. ५ ऑगस्ट रोजी कमलेशभाईंनी **सेडामला** प्रयाण केले. त्यांनी ध्यानकक्षाचे उद्घाटन केले. विभागप्रमुखांनी कन्नड मधून सादर केलेल्या १५ मिनीटांच्या शिथिलीकरणानंतर सकाळी ९ वाजता त्यांनी सत्संगाचे संचालन केले, काही आराखडे पाहिले,, सुधारणा सुचविल्या व ते **हैदराबाद**कडे रवाना झाले.

हैदराबाद

मध्याह्नापर्यंत ते **कान्हा आश्रमात** पोहोचले. गुरुदेव जेथे जातील तेथे त्यांचे स्वागत करणाऱ्या पावसाने दुपारनंतर गुरुदेवांचे आगमन झाल्यावर कान्हा आश्रमातही हजेरी लावली. सत्संगानंतर त्यांनी आश्रमाची पाहणी केली.

दि. ६ ऑगस्ट रोजी, सकाळी ६ वाजता गुरुदेव थुमकुंटा आश्रमाकडे रवाना झाले. त्यांनी प्रशिक्षक चर्चासत्राचे अध्यक्षपद भूषवले. दि. ७ रोजी, २०० अभ्यासी असलेल्या **भोंगीर** या छोट्याशा प्रकाशकेंद्राला भेट दिली. त्यांनी सत्संगाचे संचलन केले व जेव्हा त्यांना बोलण्याची विनंती करण्यात आली त्यावेळी त्यांनी बोलण्यास उत्सुक असलेल्या एका भगिनीकडे निर्देश केला. तिच्यानंतर अनेक अभ्यासी गुरुदेवांप्रती त्यांना वाटणारी हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त करण्यास उठले. प्रत्येक अभ्यासी हर्षभरीत झाला होता.

शेवटी जेव्हा वारंवार बोलण्याचा आग्रह करण्यात आला तेव्हा कमलेशभाई म्हणाले की एकही प्रशिक्षक नसताना या केंद्राची वाढ झाल्याचे समजल्यावर ते आनंदी झाले आहेत. ते म्हणाले की एक प्रयोग म्हणून या केंद्रावर कोणीही प्रशिक्षक नसलेला मला आवडेल व अशी व्यवस्था असावी जेथे अभ्यासीच कोणालाही सहजमार्गात सामील करू

शकतील. यासाठी त्यांनी नवीन अभ्यासीच्या बाजूला बसावे व ‘कृपया सुरु करा’ असे म्हणावे आणि ३० किंवा ४० मिनिटांनंतर ‘बस करा’ असे म्हणावे. फक्त आधी गुरुदेवांना कळवावे. आश्चर्य म्हणजे कमलेशभाईंनी प्रत्येकाला त्यांचा भ्रमणध्वनी क्रमांक दिला व सांगितले की त्यांना दूरध्वनी करा वा संदेश पाठवा आणि त्यांना माहित होऊ द्या की एक जण अथवा २०० जण सुरुवात करू इच्छितात. ते त्यांना दुरून सिटींग देतील. त्यांनी एक प्रमाणही निश्चित केले व म्हणाले की प्रत्येक दिवशी किमान १५ संदेशांची मी अपेक्षा करतो. हे फक्त तेलंगणामधील भोंगीर केंद्रासाठीच आहे याचा खुलासा त्यांनी केला.

गुरुदेव दुपारी १२च्या सुमारास थुमकुंटा आश्रमात आले. त्यांनी चर्चासत्रासाठी उपस्थित असलेल्या प्रशिक्षकांना संबोधित केले. ते म्हणाले जर आपण गुरुदेवांच्या कार्यासाठी स्वतःला वाहून घेतले नाही तर आध्यात्मिक चळवळ पुढे जाणार नाही. ते म्हणाले गुरुदेवांच्या उपस्थितीसाठी आळवणी करणे महत्वाचे आहे कारण त्यांच्या संपर्काशिवाय गुरुदेवांना ज्याप्रकारे हवे आहे तसे काहीच होऊ शकणार नाही.

दि. ८ ऑगस्ट रोजीच्या छोट्याशा भाषणात कमलेशभाईंनी, प्रशिक्षकांनी माध्यम बनण्याची व गुरुदेवांच्या कार्यात कोणताही अडथळा न येऊ देण्याची गरज आहे यावर जोर दिला. प्रशिक्षकांनी फक्त सिटींग देतानाच नव्हे तर सतत कार्य करत राहिले पाहिजे असे मत त्यांनी व्यक्त केले. त्यांनी सुचवले की संध्याकाळी अभ्यासींनी कुटूंबासमवेत वेळ व्यतीत केला पाहिजे, आसपासच्या जेष्ठांशी संवाद साधला पाहिजे जेणेकरून त्यांच्याकडून काही शिकता येईल.

रात्रीच्या भोजनानंतर गुरुदेव ९:३० वाजता बाहेर आले. त्यांनी लहान मुलांसोबत शतपावली घातली. चालून आल्यानंतर त्यांनी मुलांना वैदिक पद्धतीने सोप्यारितीने अवघड गणिते सोडविण्याच्या युक्त्या शिकविल्या.

रविवार, दि.९ ऑगस्ट रोजी सत्संगानंतर गुरुदेवांनी “अबुदियत-अस्तित्वाची अर्थशून्यता” या अवस्थेवर भाष्य केले. थुमकुंठा आश्रमानून निघून ते सकाळी ११ वाजता कान्हा आश्रमात पोहोचले. बाबूजी मेमोरीयल इमारतीजवळ बसून त्यांनी दुपारी १२ ते १२:४५ पर्यंत सिटिंग दिले. यावेळी ते म्हणाले की दुपारच्या सिटिंगमुळे प्रगतीचा वेग वाढतो आणि देणाऱ्याला जे द्यावयाचे असते ते सहजपणे ग्रहण करता येते. ते म्हणाले की हृदयानुभूती सारखे उपक्रमही जर दुपारच्या वेळेस केले तर ते अधिक लाभदायक ठरतील.

त्यांनी मुलांना ‘शिथिलीकरणाचे तंत्र’ शिकविण्यास सांगितले व त्यांनी ते आपल्या मित्रांना, पालकांना नातेवाईकांना शिकवावे असे सांगितले.

दि. १२ ऑगस्ट रोजी पहाटे ४ वाजता ते हैद्राबादहून त्यांच्या प्रवासाच्या पुढील टप्प्याकडे मार्गस्थ झाले.

प्रशिक्षक कार्यशाळा, हैद्राबाद

दि.४ ते ८ ऑगस्ट दरम्यान महाराष्ट्र, केरळ, तामिळनाडू आणि हैद्राबाद येथील सुमारे ३५० प्रशिक्षकांसाठी व भारतातील इतर भागातील व भारताबाहेरील प्रशिक्षकांसाठी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती. यामध्ये १०२ प्रशिक्षक प्रशिक्षणार्थींचा समावेश होता. सकाळी ९ वाजता कार्यक्रमाची सुरुवात होत असे व संध्याकाळी ५.३० वाजता सांगता होत असे. भगिनी एलिझाबेथ आणि तिच्या गटाने हृदयानुभूती उपक्रमाविषयी सत्राचे आयोजन केले होते. पू. चारीजींच्या “विनम्रता” या व्याख्यानाने या कार्यशाळेची सुरुवात झाली. हृदयानुभूती उपक्रमसाठी विनम्रतेची खूप आवश्यकता आहे. यावेळी शिथिलीकरण, एकत्रित वैयक्तिक सिटिंग, शुद्धीकरण प्रक्रिया आणि हृदयानुभूतीचे प्रात्यक्षिक घेण्यात आले.

दि. ६ ऑगस्ट रोजी सकाळी कमलेश भाईंचे थुमकुंठा येथे आगमन झाले. त्यांनी सकाळी आणि संध्याकाळी प्रशिक्षकांसाठी सत्संगाचे

संचालन केले. यावेळी त्यांनी प्रशिक्षकांना मार्गदर्शनही केले. त्यांनी दि. ७ ऑगस्ट रोजी सत्संगाचे संचालन केले आणि त्यानंतर छोटे भाषण आणि प्रश्नोत्तराचा कार्यक्रम झाला.

त्यांनी प्रशिक्षकांना संबोधित करताना केलेल्या भाषणातील काही मुद्दे:

- आपण आध्यात्मिक साधक आहोत म्हणून जे लोक धार्मिक पद्धती अनुसरणारे आहेत त्यांची खिल्ली उडविणे योग्य नाही. कारण जे लोक वास्तविकतेच्या आणि परमानंदाच्या पलिकडे गेले आहेत ते आपली खिल्ली उडवित नाहीत.
- अध्यात्मिकता खरे पाहता धर्माचेच सार आहे.
- अपराधी भावनेने ग्रस्त असणारे हृदय कृपा ग्रहण करू शकत नाही. प्रशिक्षक म्हणून आपण सर्वप्रथम याचा सराव केला पाहिजे जेणेकरून आपण इतर अभ्यासींना यामधून बाहेर काढू शकू.
- मूळ स्त्रोतापासून येणारी कृपा कधीही परत जात नाही तर ती ग्रहण करण्यास तुम्ही योग्य बनेपर्यंत ती वाट पहाते.
- शुद्धीकरणाच्यावेळी ज्यावेळेस आपण म्हणतो की सगळे छाप बाहेर निघून जात आहेत आणि पवित्र प्रवाह आतमध्ये प्रवेश करित आहे त्यावेळी हृदयामध्ये ती पवित्रता जाणवली पाहिजे.
- शुद्धीकरण हे पुनर्स्थापित होण्यासारखे असते, ते आपणांस आपल्या मूळ स्त्रोतासमान होण्यास मदत करते तर प्रार्थना ही उत्तमरित्या जुळविण्यासाठी मदत करते.

दि. ८ ऑगस्ट रोजी सकाळी ६:३० वा. गुरुदेवांनी आपल्या कुटीरामध्ये १०२ प्रशिक्षकांना तयार करण्यासाठी शेवटचे सिटिंग दिले व त्यानंतर त्यांना प्रमाणपत्रे प्रदान केली. त्यानंतर गुरुदेवांनी त्यांच्याशी थोड्यावेळ चर्चा केली व त्यांना धैर्याने व अतूट आत्मविश्वासाने काम करण्याचे आवाहन केले. सकाळी ९ वा. त्यांनी मुख्य ध्यानगृहामध्ये सत्संगाचे संचालन केले व यासोबतच या चर्चासत्राची सांगता झाली.

हृदयानुभूती सत्रे

राजस्थान

रविवार दि. १२ जुलै रोजी अजमेर येथील रेल्वे ऑफिसर्स क्लब येथे ध्यानाच्या कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. उत्तर पश्चिम रेल्वेचे २५० ऑफिसर्स आणि कर्मचारी यात सहभागी झाले होते. दि. २१ जून रोजी अल्वर येथे झालेल्या सत्रात १८ जणांनी मिशन मध्ये येण्याची इच्छा दर्शविली.

हरियाणा

आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त (२१ जून) अग्रोहा (हिसार) येथील महाराजा अग्रसेन वैद्यकीय महाविद्यालयामध्ये 'ध्यान करण्यास शिका' या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये १४० जणांनी भाग घेतला होता. यात कॉलेज व्यवस्थापनातील सदस्य, ज्येष्ठ शिक्षक, नर्सस आणि विद्यार्थी इ. चा समावेश होता. शिक्षक, विद्यार्थी आणि अधिष्ठाता यांसह सुमारे २५ जणांनी याच दिवशी ध्यान करण्यास सुरुवात केली.

गुलबर्गा, कर्नाटक

दि. १३ व १४ जुलै रोजी, गुलबर्गा येथील पोलीस प्रशिक्षण केंद्रामध्ये सुमारे १५७ प्रशिक्षणार्थींसाठी शिथिलीकरण आणि ध्यानाचे मार्गदर्शनपर सत्र आयोजित करण्यात आले होते. स्थानिक प्रशिक्षकांनी त्यानंतर आठ दिवस सत्रांचे संचालन केले. दि. १३ जुलैला दुपारी गुरुकुल महाविद्यालयामध्ये सुमारे १५० स्नातकांसाठी एका सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. दि. १४ तारखेस पी.डी.ए. अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांसाठी सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते.

मध्य प्रदेश

दि. ११ व १२ जुलैला शोपूर, रन्नोद आणि शिवपुरी येथे सत्रे आयोजित करण्यात आली होती. यात १९० आध्यात्मिक साधकांनी लाभ घेतला.

दिंडीगुल, तामीळनाडू

दि. २६ जून रोजी दिंडीगुल जवळील निलकोट्टाई येथील शासकीय महिला कला महाविद्यालयात कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. उपस्थित १५०० विद्यार्थ्यांचे तीन गटात विभाजन करून त्यांना ध्यानाचे

प्रशिक्षण देण्यात आले. प्राचार्यांनी नियमित सत्संगासाठी जागा आणि वेळ देण्याचे वचनही दिले.

मध्य महाराष्ट्र

आंतरराष्ट्रीय योग दिवसाच्या निमित्ताने मध्य महाराष्ट्रामध्ये ठिकठिकाणी सत्रांचे आयोजन करण्यात आले होते. औरंगाबाद येथे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयात १०० जणांसाठी सत्राचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये कर्मचारीवर्ग, शिक्षक वर्ग आणि त्यांचे पती-पत्नी यांनी सहभाग घेतला होता. बुलढाप्यामध्ये पंकज लहाद अभियांत्रिकी महाविद्यालयात ७० जणांसाठी सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. चिखली येथील आश्रमात आयोजित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमांमध्ये २२ जणांनी हजेरी लावली. पैठण येथे प्रतिष्ठान महाविद्यालयात सुमारे १०० जणांनी या सत्राचा लाभ घेतला ज्यात प्राध्यापक, व्याख्याते आणि इतर कर्मचारी वर्गही सहभागी होता. नाशिक केंद्रामध्ये विविध ठिकाणी उदा. शाळा, महाविद्यालये, विधी परिषद, इस्पितळे, रेल्वे कार्यशाळा आणि गोटी पोलीस स्थानक येथे विविध उपक्रम राबविले गेले. त्यांना येथे खूप विलक्षण प्रतिसाद मिळाला आणि ११०० हून अधिक लोकांनी याचा लाभ घेतला.

मुंबई

दि. २० व २१ जून रोजी, आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने संपूर्ण मुंबई शहरामध्ये अनेक सत्रांच्या मालिकेचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये पाच सत्रे आयोजित करण्यात आली होती ज्याचा सुमारे १४५० हून जास्त लोकांनी लाभ घेतला. पनवेल आश्रम, वाशीमधील सिडको प्रदर्शन सभागृह, कांदिवली येथील पायोनियर हायस्कूल, कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालयातील आध्यापक वर्ग आणि नव्या मुंबईतील रिलायन्स समूहाचे प्रधान कार्यालय येथे संचालित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमांद्वारा वेगवेगळ्या गटांवर लक्ष्य केंद्रित करण्यात आले.

उत्तरप्रदेश

गाझियाबाद येथील युवावर्गाने स्वयंसेवकांचा एक समर्पित चमू संघटित केला आहे. जुलै व ऑगस्ट महिन्यात त्यांनी सात सत्रे आयोजित केली. त्यामध्ये १२० हून अधिक सहभागींनी हजेरी लावली. आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने अलाहाबादमधील प्रीतमनगर येथील रहिवाशांसाठी एक सत्र संचालित करण्यात आले. या सत्राला सुमारे १५० मुमुक्षू उपस्थित होते. दि. १५ ऑगस्ट रोजी उत्तरप्रदेशातील कौसंबी

जिल्ह्यातील धाटा व उधिन बुजुर्ग या दोन गावांमध्ये व्ही-कनेक्ट (खेडी जोडा) या उपक्रमांतर्गत एक सत्र आयोजित करण्यात आले होते. स्वातंत्र्यदिनाच्या कार्यक्रमात सहभागी झालेली एका स्थानिक प्रशालेतील मुलेही त्या सत्रास उपस्थित होती. यावेळी वीस गावकरी सुद्धा सत्रास हजर होते. दि. ३१ जुलै रोजी सूर्यनगर, आग्रा येथे एका अभ्यासीच्या निवासस्थानी झालेल्या कार्यक्रमात अभ्यासी आणि जिज्ञासूंसह ४७ लोक सहभागी झाले होते.

तेलंगणा

दि. १ व २ ऑगस्ट रोजी कोठगुडेम केंद्राच्या परिसरातील महाविद्यालयांमध्ये एक कार्यक्रम संचालित करण्यात आला. ४४० हून अधिक सहभागींनी ध्यान सुरु करण्याची तयारी दाखविली व त्यापैकी २६९ जणांनी प्रारंभिक सिटिंग्ज घेतली. साथुपल्ली केंद्रामध्ये आयोजित एका कार्यक्रमांमध्ये शैक्षणिक संस्थांच्या साठ प्रमुखांची उपस्थिती होती. अश्वपुरम आश्रमात झालेल्या कार्यक्रमास मणुगुरु येथील जड पाणी उद्योगात कार्यरत असलेल्या केंद्रिय औद्योगिक सुरक्षा दलाच्या ७० कर्मचाऱ्यांची उपस्थिती होती.

पंजाब

दि. ७ जुलै रोजी, पतियाळा येथील भारतीय खाद्य निगमच्या ५० कर्मचाऱ्यांसाठी एक सत्र संचालित करण्यात आले होते. त्यामध्ये ध्यानाचा थोडक्यात परिचय करून देण्यात आला व त्या पाठोपाठ

सत्संग झाला. मुमुक्षुंनी ध्यानाविषयी अधिक जाणून घेण्यामध्ये स्वारस्य दाखविले.

बंगळुरू

जुलैपासून बंगळूरूमध्ये २३ हून अधिक खुली सत्रे घेण्यात आली. त्यांचा १५० सहभागींना लाभ झाला. अनेक शैक्षणिक संस्थांतून तसेच डीआरडीओ, एचएमटी, सॅमसंग यासह पाच कंपन्यांच्या प्रमुख कार्यालयात विविध सत्रे संचालित करण्यात आली. सेनादलाच्या पॅराशूट रेजिमेंट ट्रेनिंग सेंटर मधील ३५० कर्मचाऱ्यांसाठी एक सत्र घेण्यात आले. त्या सर्वांनी ध्यान कसे करावयाचे हे शिकण्यात रुची असल्याचे सांगितले. दि. १५ ऑगस्ट रोजी अनेक उपकेंद्रांमध्ये विविध सत्रे आयोजित करण्यात आली होती. या दिवशी शंभरच्या जवळपास मुमुक्षुंना ध्यानाचा परिचय करून देण्यात आला.

“एक अभ्यासी, ज्याने ३६ नव्या मुमुक्षुंना सहजमार्ग पध्दतीची ओळख करून दिली आणि महाविद्यालयात एक नवे केंद्र सुरू केले. आपण सर्वजण हे करू शकतो.”

नुकत्याच झालेल्या बंगळुरू भेटीदरम्यान विभागीय आश्रमात केलेल्या भाषणात कमलेशभाईंनी सहजमार्ग चळवळीत सहभागी होण्यास आणि हृदयानुभूतीच्या मार्गाने आपल्या गुरुदेवांचा संदेश सर्वसामान्य लोकांपर्यंत पोहोचविण्यास प्रत्येक अभ्यासीला प्रेरित केले. यातून प्रेरणा घेऊन पशुवैद्य असलेल्या एक युवा अभ्यासी बंधूने, जो निबंध लेखन उपक्रमाचा स्वयंसेवक आहे, त्याने बंगळुरू शहराबाहेर असलेल्या एका पदवी महाविद्यालयाला भेट दिली. त्या महाविद्यालयाने निबंध लेखन उपक्रमात सहभागी व्हावे म्हणून प्रयत्न करत असताना, त्याने काही विद्यार्थ्यांना शिथिलीकरण तंत्राची माहिती दिली. जवळपास २० विद्यार्थ्यांनी उत्सुकता दर्शवली आणि या बंधूने आत्मविश्वासाने लगेचच त्यांना शिथिलीकरणाचा अनुभव दिला. त्याच्या परिणामाने विद्यार्थी चकित झाले. नंतर त्याने त्यांना सांगितले की हा अनुभव ध्यान केल्याने अधिक गहिरा होतो. असा अधिक सखोल असा अनुभव ते घेऊ इच्छितात का? असे त्याने या विद्यार्थ्यांना विचारल्यावर बहुतेक जणांनी लगेचच तयारी दर्शवली. मग त्याने आपल्या प्रशिक्षकाशी संपर्क साधून त्यांना दुरुन सिटींग देण्यास सांगितले व तो त्या विद्यार्थ्यांसोबत ध्यानाला बसला. दुसऱ्या दिवशी पुन्हा महाविद्यालयात जाऊन त्याने प्रशिक्षकाने दुरुन दिलेल्या दुसऱ्या सिटींगचा समन्वय केला. तिसऱ्या सिटींगसाठी प्रशिक्षक स्वतः महाविद्यालयात गेले व विद्यार्थ्यांना भेटले. आश्चर्याची गोष्ट म्हणजे मुख्याध्यापकांसह ११ शिक्षकांनी साधना सुरु करण्याची तयारी दर्शवली. या एका अभ्यासीमुळे महाविद्यालयातील या नव्या केंद्रात ३६ अभ्यासी दर शनिवारी दुपारी १ ते २ यावेळी ध्यान करतात. आपला खारीचा वाटा उचलून सहजमार्ग चळवळीत सहभागी झाल्यामुळे अभ्यासीला विलक्षण आनंद झाला.

पूज्य चारीजी महाराजांचा ८८ व्या जयंतीचा समारंभ

आपल्या प्रिय चारीजी महाराजांची अठ्याऐंशीवी जयंती तामिळनाडूतील तिरुवल्लूर येथे तीन दिवसांच्या भंडाऱ्याच्या रूपात साजरी करण्यात आली. जे अभ्यासी भंडाऱ्यास उपस्थित राहू शकले नाहीत त्यांनी आपापल्या केंद्रांमध्ये तो दिवस साजरा केला. भारतातील काही निवडक केंद्रांतील समारंभांचे फोटो खाली देण्यात आले आहेत.

नवीन नियुक्त्या

आश्रम व्यवस्थापक, अलाहाबाद केंद्र
कर्नल एस. के. शर्मा

केंद्रप्रमुख, अलाहाबाद केंद्र
प्रतिमा श्रीवास्तव

केन्द्रप्रमुख, लखनऊ केंद्र
पी. के. मिश्रा

केन्द्रप्रमुख, नालागोंडा केंद्र
टी. बिक्षम

नूतन अभ्यासी प्रशिक्षण कार्यक्रम, उदयपूर

दि. ५ जुलै रोजी उदयपूर केंद्रामध्ये २५ नवीन अभ्यासींसाठी एक दिवसाचा प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यात आला. प्रार्थना, ध्यान, शुद्धीकरण, सदुरू व पद्धती यासारख्या विषयांवर चर्चा करण्यासाठी अभ्यासींची छोट्या गटांत विभागणी करण्यात आली. त्यानंतर प्रश्नोत्तराचे सत्र झाले. त्यामुळे साधनेविषयी त्यांना असलेल्या शंकांचे निराकरण होण्यास साहाय्य झाले.

अभ्यासींना मिशनच्या हृदयानुभूती कार्यक्रमासारख्या उपक्रमाविषयी तसेच मिशनची विविध नियतकालिके व ई-साहित्याचे वर्गणीदार होण्यासाठी उपलब्ध असलेल्या पर्यायांविषयी माहिती देण्यात आली. उपस्थित अभ्यासींकडून मिळालेला प्रतिसाद सकारात्मक व उत्साहवर्धक होता. संध्याकाळच्या सत्संगाने कार्यक्रमाचे समापन झाले.

बिष्णुपूर, पश्चिम बंगाल

बिष्णुपूर केंद्र खरगपूर रिट्रीट केंद्रापासून सुमारे ७० कि.मी. अंतरावर आहे. अडीच वर्षांपूर्वी हे केंद्र सुमारे तीस अभ्यासींसह सुरू झाले. अभ्यासींच्या वाढत्या संख्येबरोबर ध्यानासाठी मोठ्या जागेची नितांत आवश्यकता निर्माण झाली. पर्याप्त सुविधा असलेले ८०० चौ. फू.चे एक सभागृह भाड्याने घेण्यात आले.

रविवार दि. १२ जुलै रोजी विभाग प्रमुख बंधू अजय भट्टर यांनी संचालित केलेल्या उद्घाटन समारोहातील सत्संगामध्ये कोलकाता येथील ३५ अभ्यासींसह सुमारे ७५ अभ्यासी सहभागी झाले होते. पाच नवीन मुमुक्षुंनाही प्रारंभिक सिटिंग देण्यात आली. गुरुदेवांप्रति वाटणाऱ्या प्रेम व कृतज्ञतेने अभ्यासींची हृदये भरून आली होती. प्रथम कमलेशभाईंचे एक भाषण ऐकविण्यात आले. त्यानंतर खरगपूर येथील बंधू बन्शी बदन बेरा व बंधू अजय भट्टर यांनी भाषण केले. नवीन केंद्रामुळे मिळालेल्या संधीचा आध्यात्मिक उन्नतीसाठी सूझपणे उपयोग करून घेण्यावर त्यांनी भर दिला.

जोधपूर, राजस्थान

दि. ९ ऑगस्ट रोजी, मुले व अभ्यासी भगिनींनी बनविलेल्या विविध वस्तूंचे प्रदर्शन भरविण्यात आले होते. राख्या, हातांनी बनविलेली पाकिटे, सुकामेवा ठेवण्यासाठी लाकडी पेट्या, किल्ल्यांसाठी लाकडी कीचेनहोल्डर्स, कृत्रिम जडजवाहिर, इत्यादि वस्तूंचा त्यात समावेश होता. बालकेंद्राला अभ्यासींनी दिलेला प्रतिसाद भारावून टाकणारा

होता. या प्रकारचा उपक्रम भविष्यात पुन्हा एकदा राबविण्याची ते उत्सुकतेने प्रतीक्षा करित आहेत.

विभागीय बैठक, हरियाणा

दि. १२ जुलै रोजी हरियानातील सर्व प्रशिक्षक, समन्वयक, सहाय्यक, स्वयंसेवक, सर्व केंद्रांचे प्रमुख यांची विभागीय स्तरावरील सभा दि. १२ जुलै रोजी सोनेपत येथील आश्रमात भरविण्यात आली होती. हृदयानुभूतीसह मिशनच्या नवनवीन संकल्पना, प्रत्येक केंद्राने केलेल्या प्रगतीविषयी सर्व केंद्रप्रमुखांनी केलेले लघु टीपण, हृदयानुभूती उपक्रमाच्या गरजा व आवश्यकता अवगत करून घेणे इत्यादी विषय सभेमध्ये समाविष्ट होते. नवीन उपक्रमांसाठी केंद्रीय व विभागीय स्तरावरील समन्वयकांच्या नियुक्त्या, दूरस्थ सिटिंगची आवश्यकता आणि विविध केंद्रांशी निगडित प्रश्नांवरही चर्चा झाली. विभागप्रमुख बंधू सत्य मंडल यांनी हृदयानुभूती उपक्रमाची केंद्रवार अंमलबजावणी करण्यासाठी एक सादरीकरण प्रस्तुत केले.

बियावेर, राजस्थान

दि. १ जून रोजी विभाग क्र.७(ब) चे विभागप्रमुख बंधू मधुकर यांनी अन्य दोन बंधूसह अभ्यासी व स्वयंसेवकांसाठी स्वविकासावर एक हृदयस्पर्शी सत्र संचालित केले. ध्यान, दहा सूक्ते, मूल्य शिक्षण, यू-कनेक्ट, हृदयानुभूती संकल्पना व चारित्र्यनिर्मितीची भूमिका इत्यादी विषयांवर या सत्रात चर्चा झाली.

यु-कनेक्ट मेळावे

सिवाकासी, तामिळनाडू.

दि. १ जुलै रोजी मेष्को स्लेन्क अभियांत्रिकी महाविद्यालयामध्ये स्व-विकास प्रशिक्षण कार्यक्रमांतर्गत यु कनेक्ट मेळाव्याचे उद्घाटन करण्यात आले. सुमारे २५० विद्यार्थ्यांना या कार्यक्रमाचा लाभ मिळणार आहे. या सत्राचे उद्घाटन प्रशिक्षक बंधु डॉ. टी. सेंथिल यांनी कार्यक्रमाच्या प्रास्ताविकाने केले. सुमारे ३ महिन्यांच्या कालावधीत एकूण १२ वर्ग घेतले जाणार आहेत. आतापर्यंत 'मूल्ये, व्यवहार व अभिवृत्ती यांची समज', 'मूल्यांचा आंगिकार व वैश्विक मूल्ये', 'परमेश्वर, स्व आणि योगाचे अंतिम लक्ष्य', 'योगाचे विविध प्रकार व योगांमध्ये मूल्यांचा समावेश' अशाप्रकारचे विषय घेण्यात आले आहेत. सर्व सत्रे चर्चात्मक होती व त्यांची सांगता ध्यानाने झाली. विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शंका विचारून त्यांचे निरसन करण्यासाठी उद्युक्त करण्यात आले.

केरळ येथील तिरूर येथे स्वयंसेवकांची कार्यशाळा

दि. १९ ते २१ जून दरम्यान तिरूर आश्रमामध्ये स्वयंसेवकांसाठी तीन दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. विभाग ३-ब मधील सर्व केंद्रांमधून सुमारे ७५ अभ्यासी या कार्यशाळेसाठी उपस्थित होते.

या सत्रांमध्ये यु कनेक्ट कार्यक्रमाचा परिचय, या उपक्रमाविषयी

गुरुदेवांची असलेली दृष्टी, यु कनेक्टचा आशय, दृष्टीकोन व अंमलबजावणीची पद्धत, अभ्यासक्रम व त्यामधील विविध घटक या सर्व गोष्टींचा समावेश करण्यात आला आहे. यु कनेक्ट कार्यक्रमांमध्ये काम करणारे विविध कार्यकर्ते व त्यांच्या भूमिकादेखील विशद करून सांगण्यात आल्या. यावेळी समन्वयकांनी सी कनेक्ट, हृदयानुभूती, जाणीवपूर्ण जीवन, ध्यान व वैयक्तिक विकास अशा इतर उपक्रमाविषयी माहिती दिली. समूहचर्चेनंतर अन्य संस्थांशी संपर्क साधण्यासाठी प्रत्येक केंद्राच्या पातळीवर स्वयंसेवकांचा गट तयार करण्याचे नियोजन करण्यात आले.

दि. ५ जुलै रोजी पालक्काड येथे तिरूर केंद्रातील कार्यक्रमाचा पाठपुरावा करण्याच्या उद्देशाने एका दिवसाचा ओळखपर कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. सुमारे ७५ अभ्यासींनी यामध्ये भाग घेतला. या कार्यक्रमायोगे १६ स्वयंसेवकांचा एक गट तयार करण्यात आला. सायंकाळी ३:३० वाजताच्या ध्यानाने या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

जबलपूर युवा संमेलन, मध्य प्रदेश

दि ४ व ५ जुलै रोजी जबलपूरच्या विभागीय आश्रमामध्ये 'मिशनच्या विस्तारामध्ये युवकांची भूमिका' या विषयावर दोन दिवसांचे युवा संमेलन घेण्यात आले. संस्थेमध्ये नुकत्याच झालेल्या घडामोडी व कार्यकलापाची युवकांना माहिती करून देण्याकडे या संमेलनाचा भर होता. सुमारे ४४ अभ्यासींनी या चर्चात्मक कार्यक्रमांमध्ये भाग घेतला ज्यामध्ये शिस्त, आज्ञापालन, ध्यान व वेळ नियमन यावरील गुरुदेवांच्या भाषणांचा समावेश होता.

हृदयानुभूती, यु कनेक्ट, ओ.एस.एस.(OSS), व्हिस्पर्स, मूल्याधारीत वैयक्तिक विकास अशा सत्रानंतर साधनेवर प्रश्नोत्तरांचा कार्यक्रम झाला. हृदयानुभूतीच्या सत्राने या कार्यक्रमाची सांगता झाली. प्रत्येक सत्राशेवटी सखोल मनन करून त्याबद्दल आपल्या दैनंदिनीमध्ये त्याविषयी नोंद करण्यासाठी वेळ

दिला गेला. युवकांनी स्फूर्तीने यामध्ये स्वयंसेवा केली व या कार्यक्रमाने ते प्रेरित झाले.

योगाश्रम, पालाक्काड, केरळ

प्रकाशाची केंद्रे

सन १९८९ मध्ये पालाक्काड शहरातील सभागृहामध्ये एका खुल्या सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. यामुळे अनेकांना मिशनची ओळख झाली होती व काही जणांनी मिशनमध्ये प्रवेशही केला होता.

डिसेंबर १९८९ पर्यंत प्रशिक्षक बंधु रविंद्रनाथन यांच्या घरी नियमितपणे रविवारचा सत्संग होत असे. कालांतराने बुधवारचा सत्संग एका दुसऱ्या अभ्यासीच्या घरी होऊ लागला. त्यावेळी सुमारे २० अभ्यासी सत्संगामध्ये सहभागी होत असत.

जसजसे दिवस जाऊ लागले, तसतसे आश्रम असण्याची इच्छासुद्धा प्रबळ होत गेली. पालाक्काडपासून नेम्माराच्या दिशेने सुमारे ४ किमी अंतरावर यक्कारा येथे आश्रमासाठी एक जागा निवडली गेली. सन १९९३ मध्ये त्या जागेची संस्थेच्या नावावर नोंदणी करण्यात आली. आश्रमाची जागा ०.७३७ एकर एवढी असून त्यामध्ये २२५० चौ. फूटाचा ध्यानकक्ष, स्वयंपाकघर, भोजनगृह व स्वच्छतागृहाचा समावेश आहे. दि. १० सप्टेंबर १९९५ रोजी, चारीजी महाराजांनी या आश्रमाची पायाभरणी केली होती. सुरुवातीला सुमारे ७०० चौ.फू. आकाराचे सभागृह बांधण्यात आले. सन २००५ पर्यंत या सभागृहामध्येच रविवारचा सत्संग होत असे. मुख्य ध्यानकक्षाचे बांधकाम सन २००२ मध्ये सुरु करण्यात आले व सन २००५ मध्ये पूर्ण केले गेले. दि ९ मार्च २००५ रोजी चारीजी महाराजांनी नवीन ध्यानकक्षाचे उद्घाटन केले. जुना ध्यानकक्ष आता स्वयंपाकघर व भोजनगृहासाठी वापरला जातो.

आश्रमाच्या सभोवतालची जागा सुंदरशा हिरवळीने व समोरच्या बाजूला एका कमळपुष्पांच्या छोट्याशा तलावाने सुशोभित केली गेली आहे. जागेच्या दक्षिणेस आंबा व नारळीची झाडे आहेत. जागेच्या परिमितीतीलच एका खुल्या विहिरीमधून पाण्याचा उपसा केला जातो. यक्कारा नदीकाठीच हा आश्रम वसलेला असल्याने

येथील वातावरण नेहमीच थंड व हवेशीर असते. काहीवेळेस येथे मोरांचा संचारदेखिल असतो.

सध्या पालाक्काड केंद्रामध्ये १५० हून जास्त अभ्यासी असून रविवारी सकाळच्या सत्संगाला सरासरी सुमारे ७० अभ्यासी उपस्थित असतात. दररोज सायंकाळी देखील सत्संगाचे आयोजन केले जाते. जवळपासचे पथिरिपळा, चेर्पुलासेरी, नेम्मरा, कोंगड आणि कलेपुल्ली ही उपकेंद्रे देखिल प्रगती करित आहेत.

प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या रविवारी पूर्ण दिवसाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन केले जाते. यावेळी मिशनच्या ध्वनिचित्रफितींबरोबरच सहजमार्गासंबंधीत विविध विषयांवर चर्चा केल्या जातात. अभ्यासींच्या फायद्यासाठी नियमितपणे अभ्यासी प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले जातात. या परिसरातील निरनिराळ्या भागांमधील अभ्यासींच्या घरी घरगुती मेळावे व खुल्या मंचांचे आयोजन केले जाते. केरळच्या ३ ब क्षेत्रामधील निबंध लेखन स्पर्धेचा पारितोषिक वितरण समारंभ दरवर्षी इथेच केला जातो. हे केंद्र आपल्या कार्यकलापामध्ये दिवसेंदिवस प्रगती करित आहे व जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत गुरुदेवांची महत्वाकांक्षा पोहोचविण्यासाठी तयार होत आहे.

To download or subscribe to this newsletter, please visit <http://www.sahajmarg.org/newsletter/india> For feedback, suggestions and news articles please send email to in.newsletter@srcm.org

© 2015 Shri Ram Chandra Mission ("SRCM"). All rights reserved. "Shri Ram Chandra Mission", "Sahaj Marg", "SRCM", "Constant Remembrance" and the Mission's Emblem are registered Trademarks of Shri Ram Chandra Mission. This Newsletter is intended exclusively for the members of SRCM. The views expressed in the various articles are provided by various volunteers and are not necessarily those of SRCM.